

TEMA:
MISJON

FRYDENLUNDS

LETTØL

Mamma
Rosa

BN kreditt
TRATTORIA

PIZZERIA

N. M. TILBUD

LYS og LIV

UTGITT AV:
DET TEOLOGISKE MENIGHETSFAKULTET

Øystein Bjørdal:

MISJON – EN NATURLIG DEL AV KIRKENS LIV

– Gud er hverken norsk eller luthersk, men Herre for alle mennesker! Dette må vises i de norske menighetene, ikke minst i gudstjenesten ved at man lar misjonsaspektet komme klart fram. Sier Øystein Bjørdal, ansatt som lektor i praktisk teologi ved MF i desember i fjor.

Den 44-årige sunnmøringen har nokså lang fartstid i Den Norske Kirke: I 10 år var han prest i Forde prestegjeld (Sunnfjord). I fire år var han sokneprest i Lilleborg menighet i Oslo. Pluss at han har vært redaktør for Luthersk Kirketidende, skrevet bøker, studert og engasjert seg i sang og musikk. Men altså: Det er gudstjenesten som er hans hjertebarn hvor misjonen har sin naturlige plass.

Og med misjon tenker Bjørdal først og fremst på de som ennå ikke har hørt om Jesus, altså ytremisjon. Men han legger raskt til at misjon på hjemlige trakter i Norge også er viktig for kirken.

Misjon og diakoni kan ofte overlappe hverandre, i følge Bjørdal. Det er ikke få mennesker som har fått møte Gud gjennom «barmhjertige samaritane», minner han om. Og han understreker at Jesus ofte åpnet evangeliet gjennom sitt nærvær der hvor det var lidelse og nød. Opp gjennom årene har det også vært mange misjonærer som har gjort en strålende innsats for fattige og vanskeligstilte mennesker i de mest kummerlige strøk. Frelsesarmeens motto; soap, soup and salvatio (sape, suppe og frelse) har han derfor stor sans for – uten at han nødvendigvis mener det bør skjje i den rekkefølgen . . .

Derfor mener han altså at mi-

sjonsdelen må ha en naturlig plass i gudstjenesten. Misjonsdimensjonen må rett og slett være endel av gudstjenestens natur. Gjennom salmene man synger og budskapet disse formidler. Gjennom bønn. Gjennom tekstlesningen. Hva med å lese teksten på et fremmed språk under en av pinsens gudstjenester, for eksempel? Kanskje man også kunne ha egne prosesjoner hvor misjonstanken var i sentrum. Og, ikke minst: Bli flinkere til å få misjonsforeningene på banen. Disse folkene kan mer enn å koke kaffe!

– Det er viktig, fortsetter Bjørdal, – å forstå at vi ikke bare har gudstjeneste for oss selv, men for at andre mennesker skal få møte Gud. Vi er sendt til verden for å åpne øyne og ører, sinn og sanser, så nye mennesker kan se Jesus Kristus og leve!

På MF skal Bjørdal blant annet hjelpe morgendagens prester å planlegge/legge opp gudstjenes-

tene så man skal få et rikere gudstjenesteliv. Blant annet ved å flette inn misjonsaspektet. Det tror han igjen vil virke inn på hvordan kirkegjengerne bruker livet sitt: Tid til forbønn, omtanke for andre mennesker en ryddig givertjeneste . . .

Dette er også et viktig element i etterutdanningsprosjektet Nytt i Guds hus (NIGH) som Bjørdal er leder for. Det var Presteforeningen og Norges kantor og organistforbund som i 1988 tok initiativet til prosjektet for å hjelpe prestene og organistene i Den Norske Kirke til å ta i bruk de nye gudstjenesteordningene. Gjennom NIGH ønsket man også å utvikle de faglige sidene ved liturgi og gudstjenestespørsmål. Målet var å nå samtlige prester og organister i landet. I dag, når prosjektet snart er avsluttet, anslår Bjørdal at de har vært i kontakt med cirka 90 prosent av dem.

LYS og LIV

Utgever:

Det teologiske Menighetsfakultet

Ansvarlige redaktører:

Olav Skjevesland

Erling Servan

Redaktør:

Trond B. Solvang

Grafisk form:

Trond B. Solvang

Lys og Liv er informasjonsbladet til Det teologiske Menighetsfakultet. Bladet utkommer med 6 nummer årlig, og sendes til alle MF-foreninger, samtlige menighetsråd i landet og alle navngitte bidragsytere.

Alle som ellers ønsker det, får bladet gratis tilsendt.

Ved kildeangivelse kan artikler fra Lys og Liv fritt gjengis.

Gaver til MF:

Alle gaver du gir til MF's arbeid kan du trekke fra på selvangivelsen (i følge skattelovens paragraf 44).

Studier ved MF:

MF tilbyr følgende studier:

- Kristendomskunnskap (grunnfag, mellomfag og hovedfag).
- Teologi med praktisk-teologisk seminar.
- Kateketseminar.

Ta kontakt med studieveilederne!

Det teologiske Menighetsfakultet

Adr.: Gydas vei 4 – 0363 Oslo

Tlf.: (02) 46 79 00

Fax.: (02) 69 18 90

Bankgiro: 6038.30.18636

Postgiro: 0801 5128780

Trykk: Reenskaug Trykkeri AS

Opplag dette nr.: 33 000

Forsidefoto: Paul Johan Undheim

Neste nummer kommer

medio august.

VISJON – PERSON – ORGANISASJON – MISJON!

Ordene i overskriften står ved siden av hverandre – i en sammenheng, og det er en klar hensikt bak å skrive disse fire ordene slik – og i den rekkefølgen.

Listen begynner med ordet «visjon». Alle store industribedrifter og organisasjoner starter med en visjon. Våre kristne virksomheter er ikke noe unntak. Forskjellen består i at andre virksomheters visjon er resultatet av menneskers ideer og tanker, mens vår visjon ble gitt oss av Jesus Kristus selv når han sa -Gå derfor ut og gjør alle folkeslag til disipler».

Større visjon og klarere målsetting enn misjonsbefalingen er aldri gitt til noen mennesker hverken før eller siden. Det trengs først og fremst villige personer og effektive organisasjoner for å nå målet.

At det er nødvendig med villige og kallsbevisste personer for å drive misjon hjemme og ute er hevet over tvil, og det er også den viktigste forutsetning. Men organisasjoner og institusjoner er også nødvendige. Slik det f.eks. på en fin måte er vevet inn i formålsparagrafen til Norsk Luthersk Misjonssamband, der det står at formålet er å «. . . . forkynne evangeliet heime og vekke til ansvar for misjonen i vårt eget folk, utdanne, sende og underholde misjonærer, og utdanne og underholde stedlige medarbeidere som trengs på misjonsmarkene».

Den felles visjon og målsetting for all kristen virksomhet er så klar at ingen kristen leder burde mangle basis for å utvikle en sterk bedriftskultur. Lederen har også alt som er nødvendig for å gi medarbeiderne en god og varig jobbmotivasjon. Vi som arbeider innen kristne organisasjoner og institusjoner trenger kanskje å minne hverandre om dette fra tid til annen.

Bevisstheten om at vi arbeider mot et felles mål enten vi er ute eller hjemme, i kirken, organisasjonene eller institusjonene og enten vår oppgave er forkynnelse, utdanning eller administrasjon gir fellesskap og styrke i tjenesten. Det gir også mening til det forholdsvis trivielle arbeide med strukturer og ordninger og til de mindre synlige tjenestene på kontorer, verksteder og kjøkkener.

Erling Servan

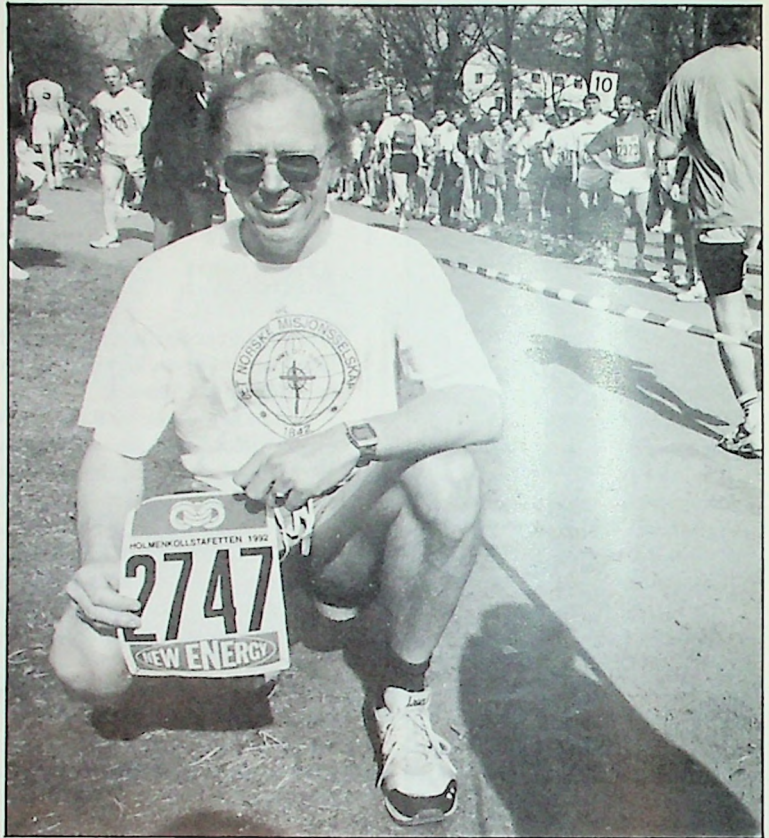
ALL TEOLOGI ER MISJONSTEOLOGI

«Videre med det viktigste – Det Norske Misjonsselskap 150 år» stod det på T-skjorta til Tore Laugerud under årets Holmenkollstafett. Han deltok på Misjonsselskapets herrelag og gjorde unna en krevende etappe i utmerket stil.

Misjonsprest Tore Laugerud har gjort unna flere etapper i misjonens tjeneste. Først tre etapper på Madagaskar (77–81) som evangelistmisjonær, og så to som lærer (81–88) ved Den gassisk lutherske kirkes presteskole (i Fianarantsoa). For tiden ansatt i halv stilling som daglig leder for Egede-instituttet i 3. etasje på MF, samtidig som han har vært engasjert ved MF's seksjon for misjons- og religionsvitenskap dette semesteret.

Misjon er kirkens eksistensberettigelse og teologiens hjerte, slår Tore Laugerud fast. Den som har hørt ham preke, vet at dette er mer enn en teoretisk overbevisning. Misjon er ikke bare et anliggende, men selve hovednerven og livsstrømmen i hans forkyndelse.

– I de tre første århundrene av kirkens historie var all teologi misjonsteologi. Utgangspunktet for teologisk refleksjon var de erfaringene man gjorde i misjonssituasjonen, sier Laugerud og bruker rettferdigjøreleslæren som et eksempel.

– Rettferdighet ved tro var fra først av ingen lære om frelseteologien eller et oppgjør med å fortjene seg til frelsen. Det var en klargjøring av kirkens viktigste misjonsteologiske spørsmål på den tiden: Hva med hedningene, kan vi ta i mot dem i Kristus-troen, eller må de først bli jøder? Ved læren om rettferdiggjørelse ved tro gir Paulus den teologiske begrunnelsen for sin misjonspraksis.

Laugerud påpeker at det var etableringen av en statskirke som førte til en dreining av teologiens utgangspunkt, fra misjon til aktuelle samfunnsspørsmål.

– Vi er fremdeles fanget av rikskirkens problemer og er mer opptatt av kommunikasjon innad enn kommunikasjon utad. Hvis vi ikke

er opptatt av misjon i vid forstand, opprettholder vi en ubibelsk kirkeforståelse og jobber med feil spørsmål. Et eksempel på dette er at teologien ikke har tatt folkereligiositeten på alvor, hevder Laugerud. Han noterer seg forøvrig med stor interesse at det nettopp er misjonsvitenskapen som tar opp disse problemene på en måte som oppleves relevant for norske prester. Det skyldes at misjonen har erfaring fra kulturer der folkereligiositeten er massiv. Dessuten får misjonærer en viss distanse til eget land. Det gir ny forståelse og nye perspektiver.

Årene som evangelistmisjonær og prestelærer har gitt impulser til hans egen teologi.

– Mine fire år som evangelistmi-

sjønær var en god ballast og en nødvendig forutsetning for å forstå studentene i en læremessig kommunikasjonsprosess. Da jeg skulle undervise i synoptisk bibelteologi, måtte jeg gi Jesu undre en helt annen plass enn jeg ville gjort i Norge. Dette åpnet øynene mine for undrenes teologi, og dette bruker jeg selvsagt i norske sammenhenger.

Teologiske lærebøker på gassisk for gassiske forhold er mangelfulle. Derfor gikk Tore Laugerud raskt i gang med å skrive lærebøker i nytestamentlig bibelteologi. Dette arbeidet måtte han avbryte for aller først å skrive en nytestamentlig tidshistorie.

– Som evangelistmisjonær hadde jeg jo absorbert at gasserne ikke har noe historiebegrep fordi de har en helt annen tidsopfatning enn vår. Historie tilhører mytenes verden, og dermed blir det vanskelig for studentene å knytte til Guds frelsesgjerning i historien. Derfor måtte dette med historieopfatningen klarlegges først. Når studentene fikk tak i at evangeliene og brevene var relatert til en bestemt virkelighet, fikk de en aha-opplevelse, som ga dem en ny forståelse av hva det vil si å forkynde i dag.

Som prestelærer i historiske disipliner var Tore Laugerud opptatt av at hans rolle først og fremst var å klargjør og formidle tradisjonen, selve konstanen i budskapet, slik at de nasjonale selv fikk de nødvendige forutsetninger for å kontekstualisere budskapet, det vil si gjøre det forståelig og aktuelt for sin kultur.

– I undervisningen la jeg vekt på å gi kriterier for kontekstualisering, blant annet ved å vise hvordan apostlene og Paulus formidlet det jødekristne budskapet til en gresk verden. I kontekstualiseringsprosessen er det viktig å holde fast på det konstante. Der som bibelarbeidet og anvendelsen skjer i ett uten å ta med den historiske tradisjon, oppløses det faste punktet og det som er kirkenes fel-

les tro i dag og ned gjennom historien.

Som daglig leder av Egede-instituttet kommer vi til å høre mer fra ham.

– Den norske virkeligheten har ikke hatt bruk for misjonærenes kunnskap og erfaringer, og misjonsorganisasjonene har heller ikke vært flinke til å hjelpe oss fram. Først nå oppdager Norge den kulturelle kompetansen vi sitter inne med, og dermed åpnes det nye muligheter for oss. Mange

misjonærer putler med ting på egen hånd og trenger respons og stimulering. Her vil Egede-instituttet spille en konstruktiv rolle ved for eksempel å opprette et misnologisk forum der misjonærer kan legge fram sine arbeider og komme videre, sier Laugerud. Han tror at misjonsvitenskap kommer til å spille en større og viktigere rolle i norsk teologi enn til nå.

Kristin Norseth

ST.
OLAV

BOKHANDEL

Akersveien 14. 0177 Oslo

Telefon: (02) 20 72 48

Fax: (02) 36 02 63

VIL DU VITE NOE OM DEN

KATOLSKE KIRKE?

Stikk innom oss når du er i Oslo i sommer.

Vi har et bredt og spennende utvalg av bøker:

TEOLOGI

FRIGJØRINGSTELOGI

MEDITASJON/DYPMEDITASJON

BONNEBOKER

BOKER OM BONN

SKJONNLITTERATUR RELATERT

TIL TRO OG TVIL

IKONBOKER

KLASSISK KIRKEMUSIKK OG

GREGORIANSK/ORTODOKS SANG

PÅ KASSETTER OG CD

KUNSTKORT/IKONKORT

IKONER-LYS-ROKELSE

KRYBBEFIGURER/STALLER

VI SENDER OVER HELE LANDET

ÅPNINGSTIDER:

Mand-fred 9.30-17.00

Torsd 9.30-17.30

Lørd 9.30-13.30

SOMMERTID:

9-16, torsd. 9-16.30,

lørd. 9-13

TAKK FOR:

- Vårens undervisning som nå er avsluttet, og alt som gjennom hundrevis av undervisningstimer har blitt formidlet fra Guds levende ord.
- Alle de 369 studentene som har søkt om å bli tatt opp som studenter ved MF.
- Alle som gjennom forbønn og gaver støtter MF's arbeide med å utruste nye arbeidere som kan gå ut med evangeliet.

BE FOR:

- Alle studentene som nå har avsluttet studiene ved MF. Be om at Gud må vise sin vei for hver og en av dem.
- De nyvalgte medlemmene til MF's styre og forstanderskap. Be om at de må få visdom til å lede og styre rett.
- Be om at den sviktende gaveinntekten hittil i år må bli snudd, slik at MF sin virksomhet ikke blir skadelidende.
- Studieveilederne Malfriid Norum og Trond Engnes som skal ta i mot alle de nye studentene ved MF, og hjelpe dem til rette i en studiehverdag.

C.K. BARRAT BESØKER MF

I slutten av mars hadde MF et særdeles interessant besøk. Da gjestet professor C.K. Barrat MF, og holdt en forelesning og ledet et seminar. Barrat som nærmer seg 75 år er godt kjent verden over for sitt betydelige nytestamentlige forskningsarbeid. Her i Norge har han vært en av de betydeligste teologiske forfatterne for 2-3 generasjoner prester og andre teologer. Mest kjent har han blitt for sine

kommentarer til Johannes evangeliet, Romerbrevet og Korintherbrevene. Ved sitt MF-besøk foreleste han over emnet «The centre of acts», og seminaret var om «Paul at Athens and Paul to Rome». Forelesningens tema ble en spennende og lærerik studie i apostelgjerningene, som Barrat er i ferd med å skrive en kommentar til.

F.v. Dekanus Ernst Baasland, professor C.K. Barrat og professor Edvin Larsson.

NY! **ANDAKTSBOK FOR UNGE**

Kontakt

Tolv ungdomsledere fra
sju kristne organisasjoner

Frisk layout
Innbundet

Kr.159,-

Sambåndet Forlag

«Glimt fra sjelesorgen»

SMERTEN, ANGSTEN, TVILEN OG DØDSFRYKTEN

Bønn er viktig i kristen sjelesorg. Gjennom bønner tar vi med hele livet vårt til Gud, og binder sammen vår livsvirkelighet og Guds nærhet.

Inoen samtaler ligger lovsangen og takken nær. Sammen får vi kjenne gleden og tryggheten i Gud, og lar jubelen få rom i frodig lovsang. Bibelen har en markert lovsangstradisjon der Gud tilbes og takkes for den Han er og det Han gjør:

Min sjel, lov Herren!
Ja, alt som i meg er,
skal love hans hellige navn.

Min sjel, lov Herren
glem ikke alle hans velgjerninger!

Det er flott å synge lovsanger. Men ikke alltid. Noen ganger tar livet oss med til steder hvor de glade og trygge tonene ikke bærer. Takken og tryggheten blir tilleggsbyrder som vi må bære for å være «ordentlig kristne». Takken blir noe vi bruker for å overdøve andre toner i menneskelivet. «Syng lovsang og alt blir bra». Noen ganger brukes lovsangen som et lokk for å holde livstrykket under kontroll, og hindre at livet blir for nærgående.

Jeg kjenner uro ved et fromhetsliv med masse plass for lovsangen, men hvor klagen er fraværende. Noen ganger er klagesanger vel så viktige og riktige som lovsanger.

Vi trenger ikke en tro som kun kan kommunisere med gleden og tryggheten. Vi trenger sanger og bønner som møter oss på dypet. Der gråten og aggresjonen har tilholdssted. Der tvilen har lurt seg inn, og Gud synes taus og langt borte. Der skylden og dødsfrykten tar tak i oss så vi ikke kommer

unna. Der angsten river tak i oss og gjør mørket overveldende. Her leter jeg etter språk for bønner. Kan vi be når tvilen dominerer? Kan vi be når Gud er taus? Kan vi be når aggresjonen skriker både til Gud og mennesker?

I klagesangene møter vi mennesker som gråter og roper. De klager og ber:

«Hvor lenge Herre?

Vil du glemme meg for alltid?

Hvor lenge vil du skjule ditt ansikt for meg?

Hvor lenge skal jeg ha uro i sinnet, og hele dagen ha sorg i hjertet?» (Salme 13,2,3)

«La min bønn komme fram for deg, vend øret til mitt klagerop.

Min sjel er mett av ulykker, mitt liv er kommet dødsriket nær.» (Salme 88,4f)

«Våk opp!

Hvorfor sover du, Herre?» (Salme 44,25)

I Bibelen er det vel så mange klagesanger som lovsanger. For sjelesorgen er klagesangen viktig. Den hjelper oss til å snakke sant om livet og likevel kunne tale til Gud. I sjelesorgen kommer vi nær smerten i menneskelivet. Sammen smaker vi på angsten, dødsfrykten og opplevelsen av Gud som er taus i vår smerte. Klagesangen gir rom for å adressere hele vår livsopplevelse til Gud.

I møte med lidelsen og sjelesorgsamtalene har denne bibelske klagesangstradisjonen vært redningen for min tro. Hvis min tro på Jesus ikke hadde noe å si i mørket, ville den da vært noe verd? Men min tro er skapt av Han som kjente døden og ropet ut en av Det gamle

«Bruddstykker fra sjelesorgen».

Studentprest Paul Erik Wirgenes vil her ta deg med et lite stykke inn i sjelesorgens verden.

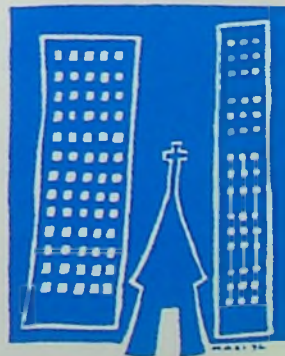
testamentes sterkeste klagesanger:

«Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?» (Salme 22,1).

I samtalene er disse tekstene viktige. Sammen leser vi, ber og gråter vi disse tekstene, og kjenner at de snakker sant om livet. Her møter vi våre liv på dypet og gir det alt til Gud.

Her i dette dypet forankres sann tilbedelse.

Paul Erik Wirgenes

4 MISJONSLEDERE BETRAKTER

En stor og vesentlig del av selve nerven i norsk kristenliv det siste hundreåret har vært misjonsvirksomheten.

Misjonen har på en helt spesiell måte knyttet kristenfolket sammen og bidratt til å holde levende selve Kristusoppdraget.

Da MF ble opprettet sto det mange aktive misjonsvenner bak, og for svært mange misjonærer har det vært naturlig å kvalifisere seg for tjenesten nettopp ved MF.

På flere måter har MF også bidratt i betydelig grad til en bevisstgjøring og styrking av det misjonsvitenskapelige arbeidet i Norge. Dette ikke minst gjennom professorene O.G. Myklebust Åge Holter, Ludvig Munthe og dagens leder for misjonsvitenskap-seksjonen førstelektor Tormod Engelsviken.

I dette temanummeret om misjonen har vi henvendt oss til fire av dagens misjonsledere for å høre deres betraktninger omkring det arbeidet MF utfører og hvilken funksjon de mener MF har i dagens misjonsarbeide.

- 1) Hvilken funksjon har MF i dagens kristennorge i dine øyne?
- 2) Hvilken nytte har din organisasjon hatt av MF sitt arbeid?
- 3) Hvordan ser du på MF's mellomposisjon som et fritt og uavhengig fakultet mellom kirken og organisasjonene?
- 4) Hva er din organisasjons høyeste ønske i forhold til MF for framtiden?

Tor B. Jørgensen

Generalsekretær i Det Norske Misjonsselskap

Har vært student ved MF i to peri-

Tor B. Jørgensen.

oder. Første gang i 1965, som forberedende til Misjonshøyskolen. Andre gang fra 1970 til 1972 som teologisk student. Har også en kone som har tatt grunnfag og mellomfag i kristendom ved MF.

1) MF er viktig for kirken. En presteutdanning uten MF vil være utenkelig. Det gode med MF er dets teologiske forankring: De har et konservativt skriftsyn samtidig som de er åpne for en kritisk vitenskapelig tilnærming av skriften. Dette er viktig for de kommende prester. Altså: Vi trenger MF!

2) Historisk betydde MF mer for oss før, da vi ikke hadde eksamensrett ved vårt eget utdanningstilbud. Men vi tar med glede imot folk fra MF som vil arbeide for oss. Det er også viktig med et samarbeid på fakultets- og høyskolenivå. Det skaper gjensidig glede og nytte.

3) MF's uavhengighet er bare en fordel, og det fungerer bra, synes jeg. Vi har imidlertid behov for vår egen Misjonshøyskole, med spesiell vektlegging av vårt formål; utdannelse av misjonærer.

Egil Grandhagen.

4) Å videreutvikle forbindelsen mellom MF og Misjonshøyskolen så vi gjensidig kan påvirke hverandre til et felles engasjement: Søke etter å relatere den teologiske utdanningen til prestetjeneste og misjonærtjeneste enda bedre enn i dag.

Egil Grandhagen

Generalsekretær i Norsk Luthersk misjonssamband

1) MF har en viktig rolle når det gjelder å utdanne teologer til den offentlige kirke og de kristne organisasjonene. Fakultetet er et viktig supplement til vår egen fire-årige misjonsskole.

2) Det er mange av våre misjonærer og hjemmевærende arbeidere som har studert ved MF i kortere og lengre perioder.

3) Selv om MF har en oppgave både overfor den offentlige kirke og de kristne organisasjonene, så er det gunstig at det ikke er knyttet til noen av dem. Det var fint at fakultetet fra starten fikk en fri stilling, selv om det ble opprettet av kristenfolk tilhørende kirken.

4) MF må bevare en konservativ, evangelisk profil, de- Bibelen blir

MF OG MISJONEN

Torbjørn Lied.

den eneste og høyeste autoritet og norm ved fakultetet.

Torbjørn Lied

Generalsekretær i Den norske santalmisjon

1) MF markerer en seriøs, vitenskapelig teologi med klar konservativ profil. Det hjelper oss å bevare en konservativ, evangelisk kirke, og det markerer en etisk bevisst holdning.

2) Ja, absolutt! Vi rekrutterer mange medarbeidere fra MF. De er også en ressurs i arbeidet vårt, og et sted vi kan henvende oss når vi trenger teologisk fagkunnskap.

3) MFs frie stilling er en styrke, derfor bør den ikke forandres. Likevel må vi som representerer organisasjonene kunne være et nødvendig korrektiv vedrørende teologisk profil og kurs. Og vi må bli lyttet til.

4) For det første: Misjonen må få en mer markert plass i teologien, den må være en naturlig del av den, et fundament. Da blir MF i enda større grad et sted hvor vi kan rekruttere medarbeidere til misjonen. For det andre: I et sam-

Helge Aarflot.

funn i stadig oppløsning, må MF ha en meget bevisst teologi og etikk.

Helge Aarflot

Generalsekretær i Den norske israelsmisjon

1) MF er viktig som utdanningsinstitusjon av kommende prester og lærere. Det er en institusjon med faglig tyngde, ikke minst når det gjelder forskning. Derfor blir MF lagt merke til, og lyttet til.

2) Vi har kontakt med MF når det gjelder vårt område; forholdet til jødene. Flere lærere ved fakultetet er engasjert i Israelsmisjonen, og vi trekker ofte veksler på deres fagekspertise på dette området.

3) MFs uavhengige posisjon fungerer bra, og jeg ser ingen grunn til å forandre på det. Man bør likevel være klar over to farer: Det kan bli for mye innavl, hvis man bare følger selvsuppleringsprinsippet. Man kan også bli isolert, hvis man ikke legger vekt på en utadrettet profil.

4) Vi håper MF vil opprette en egen stilling i judaica (et eget fag som tar opp jødene og jødehistorien som eget tema). I dag er dette

viktige emnet «pakket inn» i andre fagdisipliner, men det rommer så mye mer . . . Vi ønsker oss også en ytterligere bevisstgjøring innen systematisk teologi på forholdet mellom kirken og det jødiske folk.

ALTERBILDET I MF-KAPELLET

Vi har mottatt henvendelser fra en rekke personer som ønsker å få vite mer om alterbildet i kapellet på MF, som var avbildet på forsiden av forrige utgave av Lys og Liv.

Alterbildet som viser ulike hendelser fra Jesu liv er malt av kunstneren Hugo Lous Mohr. Bildet ble laget som det opprinnelige utkastet til freskomalerstykket som dekker hele alterveggen i Volda kirke (88 m²).

Alterbildet som i dag henger i MF-kapellet ble ved MF's 25-års jubileum i 1933 gitt som en gave til MF's daværende festsal i St. Olavs gt. 29 av tidligere og daværende studenter. Blant teologistudentene som foresto overleveringen var blant andre mangeårig dosent ved MF, Ole Modalsli.

STATSSTØTTEN

Fra 1972 til 1986 mottok MF støtte fra staten som «en rund sum etter skjønn». I 1986 kom «lov om private høyskoler» som foreskrev forutsetningene for offentlig støtte til private høyskoler, samt en ny metode for utregning av bevilgningene.

Hovedprinsippet etter den nye loven er at all privat utdanningsvirksomhet skal ses i sammenheng med og sammenlignes med det offentliges utdanningsstilbud.

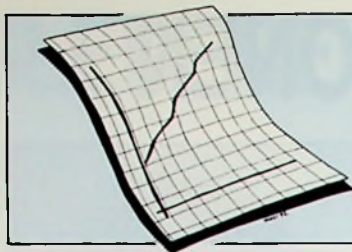
For MF, NLA og Misjonshøgskolen (MHS) innebærer dette en sammenligning med Historisk-filosofisk fakultet ved universitetet i Oslo (HF/UiO).

Inntil ifjor høst mottok disse tre høyskolene en statsstøtte som var 50% av gjennomsnittskostnadene pr. student/pr. år ved HF/UiO. Ifjor øket studenttallet ved dette fakultetet så betydelig at prosent-satsen ble justert til 60. Dette for å opprettholde det tidligere kronebeløp. Som resultat av budsjettforliket mellom regjeringspartiet og mellompartiene ifjor høst ble prosent-satsen for MF, NLA og MHS hevet til 75% fra og med 1. august i 1992.

Det er noe vi har arbeidet for lenge, og vi mener vi nå vil motta en «anstendig» støtte fra staten til den virksomheten vi utfører.

Trond B. Solvang

**MF
TRENGER
DIN
STØTTE
GI DIN PINSEGAVE
TIL MF DU OGSÅ**

ØKONOMI

Urovekkende start på 1992

Som de nedenstående illustrasjoner viser, har gavene til fakultetet frem til nå vært i underkant av fjorårets gaver.

Dette er urovekkende. Ikke minst er det lite hyggelig i og med at budsjettet for inneværende år er satt høyere enn regnskapet for 1991. Det er derfor av svært stor betydning at kvartalsgaven for 2.

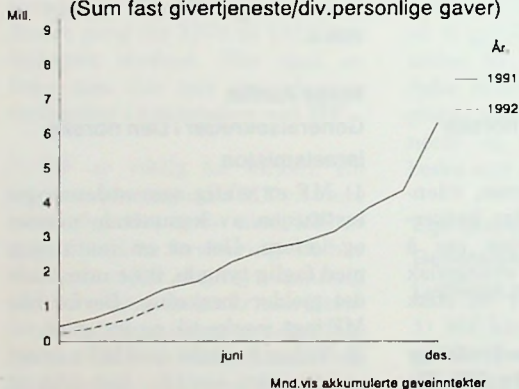
kvartal («pinse-gaven» som nå er under utsending) får en god oppslutning.

Lyspunkt

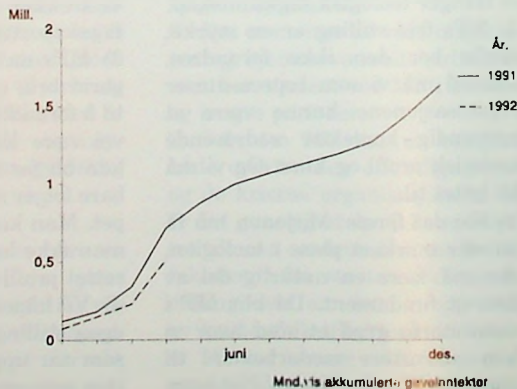
Et klart lyspunkt i fakultetets økonomi er alle de givere som nå har blitt med i ordning «fast givertjeneste». I tillegg til alle som har vært med i denne ordningen i lengre tid, har 495 personer hittil i år forpliktet seg som faste givere til MF.

GIVERTJENESTEN

(Sum fast givertjeneste/div. personlige gaver)

KIRKEOFFER/KOLLEKT

Edvin Larsson
Text: Gal 5:22f

ANDEN OCH DESS FRUKT

Pingstens tema är svärbehandling. Det vet varje pingstpredikant. Anden är en svärbestämbar storhet. Vi som varje söndag bekänner vår tro på Den Helige Ande: Vem eller vad tror vi egentligen på?

Svaret är inte lätt. Inte heller för den som dagligen sysslar med teologi. Vi står här inför ett av de många gåtfulla inslagen i gudomen. Men vissa huvuddrag kan vi få fram i NT.

Anden är den nödvändiga kraften i kyrkans och den enskilde kristnes liv. Ibland tecknas han som en person. Han kallas talsmannen, tröstaren, hjälparen. Andra gånger är han skildrad som en opersonlig kraft, som utgår från Herren Jesus och hans Fader. Men hur han än är uppfattad tankemässigt, så är han den livgivande kraften i allt vad kristna sammanhang heter. Det är ingen tillfällighet att han i flera texter symboliseras av det livgivande vattnet. I ett torrt och ofruktbart Israel visste man – och vet man än i dag – att vattnet kan göra under. Det kan få öknen att grönska och bergsidorna att blomma. Israelsbesökare av i dag kan konstera detta med egna ögon. På samma sätt, menar Skriften, kan Anden befrukta ett förtorkat och sterilt människoliv. Han kan få en förstelnad och isolerad människa att mjukna, att bli produktiv i andlig mening, få henne att bära Andens frukt.

Andens frukt. Andens verkande. Vad är det? Många människor är misstänksamma inför allt tal om Andens verkande. De förbinder det uteslutande med extraordinära exstatiska erfarenheter. Sådana fenomen vill man inte veta av. Man har sett för många avarter, när det gäller den typen av

andligt liv. Men sådana negativa erfarenheter säger ju inte något definitivt om Anden och dess verkan sådan den *skall* vara enligt Bibeln. Visst hör tungomålstalande och andra extraordinära företeelser med också enligt sund biblisk förståelse. Men de är speciella gåvor till särskilt utvalda människor. Hos de flesta kristna yttrar sig Andens verkan på annat sätt. På ett icke-uppsåendeäckande vis. Men livsnödvändig är denna Andens verkan. Utan Ande inget kristet liv. På Kristi befallning och i Andens kraft döper kyrkan människor in i sin gemenskap. Det är Anden som gör att vi ö h t bryr oss om det som hör Gud till. Det är Anden som gör att vi lyssnar till ordet, att vi ber, att vi söker oss till nattvarden. Ja, det är Anden som är den drivande kraften i hela vårt kristna liv.

Den som tror att Andens liv består i extraordinära upplevelser och ställer oss inför onaturliga, övermänskliga fordringar, bör läsa vår text långsamt och med eftertanke. De egenskaper som där uppräknas, och som förväntas av oss alla, är i högsta grad *normala*. Att praktisera dem visar sig ofta ligga över vår förmåga. Men detta är ingen orsak till desperation och förtvivlan. Det som här omtalas är *Andens* frukt. Inte några självproducerade dygder. Därför gäller det att tränga djupare in i Andens liv, d v s söka sig längre in i gemenskapen med Kristus, sådan han erbjuder oss den i sin kyrka. Där är grogrunden för Andens frukt.

Amen

MAS192

MISJONSANTROPOLOGEN SOM TAR BÅDE GUD OG MENNESKENE PÅ ALVOR

Teologi og antropologi, læren om Gud og læren om mennesket, går hånd i hånd hos professor Paul G Hiebert fra USA. Han er en internasjonal kapasitet innen sosialantropologi og misjonsvitenskap og har undervist ved både sekulære og kristelige utdanningsinstitusjoner. I april besøkte han MF og foreleste for fulle hus over temaet folkereligiositet.

Å forstå mennesker

Professor Hiebert har tatt antropologien i misjonens tjeneste og kaller seg misjonsantropolog. Hans hovedanliggende er: «skal man nå fram med det kristne budskapet, må man forstå mennesker».

Som misjonær i India registrerte han at misjonen var lite sensitiv overfor de nasjonale og opptrådte ofte kolonialistisk. Da han ble eldre visste han at dersom han skulle bli misjonær, var det ikke tilstrekkelig bare med teologisk kunnskap, men han måtte også forstå mennesker. Studiene førte ham til sosialantropologien, og etter endt utdannelse bar det tilbake til barndommens India, som misjonær i tredje generasjon.

– Hvilken nytte hadde du av antropologien?

– Den ga meg øye for de kulturelle rammebetingelser og hvordan teologien fungerer innenfor forskjellige kulturelle rammer. I vestlig tradisjon formidler vi f.eks. teologi ved hjelp av logikk, i indisk sammenheng må vi gjøre det annerledes og først og fremst bruke deres viktigste formidlingsredskap, historiefortellingen.

– Hvilke konsekvenser fikk utdannelsen for deg som misjonær?

– Jeg brukte mye mer tid på å studere kulturen og å lytte til mennesker før jeg prekte. Jeg fulgte et kurs om hinduisme, men det ga meg innføring i elitens religiøse forestillinger og ikke i den hinduisme folk flest levde med. Derfor måtte jeg først få tak i hva vanlige folk trodde på og begynte å spørre etter hvilke verdier og hvilket verdensbilde som lå i bunnen av deres skikker, tradisjoner og forestillinger. Min oppgave som misjonær var å gjøre evangeliet forståelig for dem. Det kunne jeg ikke gjøre uten å kjenne og ta opp sentrale spørsmål i livene deres. Samtidig måtte jeg også arbeide enda grundigere med Bibelen for å finne ut hva den sier om de spørsmålsstillingene som var nye for meg. I vestlig teologi er spørsmål

omkring forfedrene og land ikke aktuell tematikk. Men de står sentralt i en indisk landsby. Derfor måtte jeg til Bibelen for å prøve å finne ut hvordan et stammesamfunn fungerer i forhold til forfedre og land. Det åpnet nye perspektiver på hvordan det kultiske livet fungerte i Davids jordbrukssamfunn i forhold til nytestamentets bysamfunn.

Hiebert har et langt livs erfaringer å øse av, og han gjør det på en måte som engasjerer og utfordrer. Han er opptatt av å konkretisere, aktualisere og stedegngjøre kjernen i det kristne budskap og reiser spørsmål som: Hva kan vi knytte til i andre kulturer uten å gjøre vold mot det bibelske budskap? Hva er kulturelt betinget i vår egen kristendomsform og teologi? Det kritiske søkelyset rettes ikke bare mot andres kultur, men også mot vår egen.

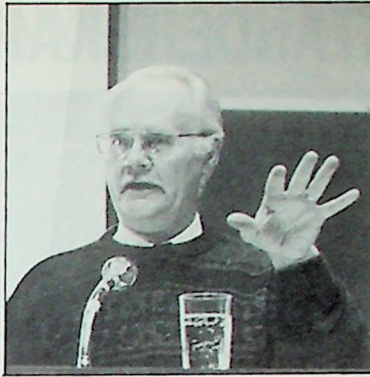
Kritisk integrasjon

Hiebert peker på to grøfter vi kan falle i når evangeliet presenteres i en ny kultur. Ingen av dem er etter hans mening anbefalelsesverdige. Den ene er å isolere kristne i ghettoer, dominert av avsenderens kultur. Dette innebærer en absoluttering av den ene kulturen

og en nedvurdering av den andre. De nye kristne havner i et kulturelt vakuum, der det gamle lever sitt liv under en ny overflate. Dermed bli resultatet på sikt ofte synkretisme. Den andre grøfta er en kritikkløs tilpasning av kristentroen til mottakerkulturen, også med synkretisme som resultat.

Hieberts ståsted er at enhver kultur, og subkultur, må vurderes og korrigeres i lys av Bibelen. Derfor skisserer han et tredje alternativ, kritisk integrasjon. I forelesningene brukte han grøvfærds-skikker for å illustrere hvordan man kan arbeide når man skal finne ut av hva som kan beholdes og hva som må forkastes når evangeliet introduseres i en ny kultur.

Første skritt er å sette seg inn i de lokale skikkene for å finne ut hva slags verdier de dypest sett er bærere av. Neste skritt består i å finne ut hva Bibelen sier om saksområdet. Med utgangspunkt i de to foregående skrittene tar man så en åpen samtale mellom de impliserte om hva som kan beholdes og hva som bør forkastes. Til slutt følger prosessen med å skape noe nytt på de områder der man på et

– Teologer skaper lett en egen subkultur som gjør at de snakker forbi mennesker. Derfor må teologiske læresteder utruste studentene sine med verktøy slik at de kan gjøre en bedre kommunikasjonsjobb.

bibelsk grunnlag har måttet forkaste eller må forandre.

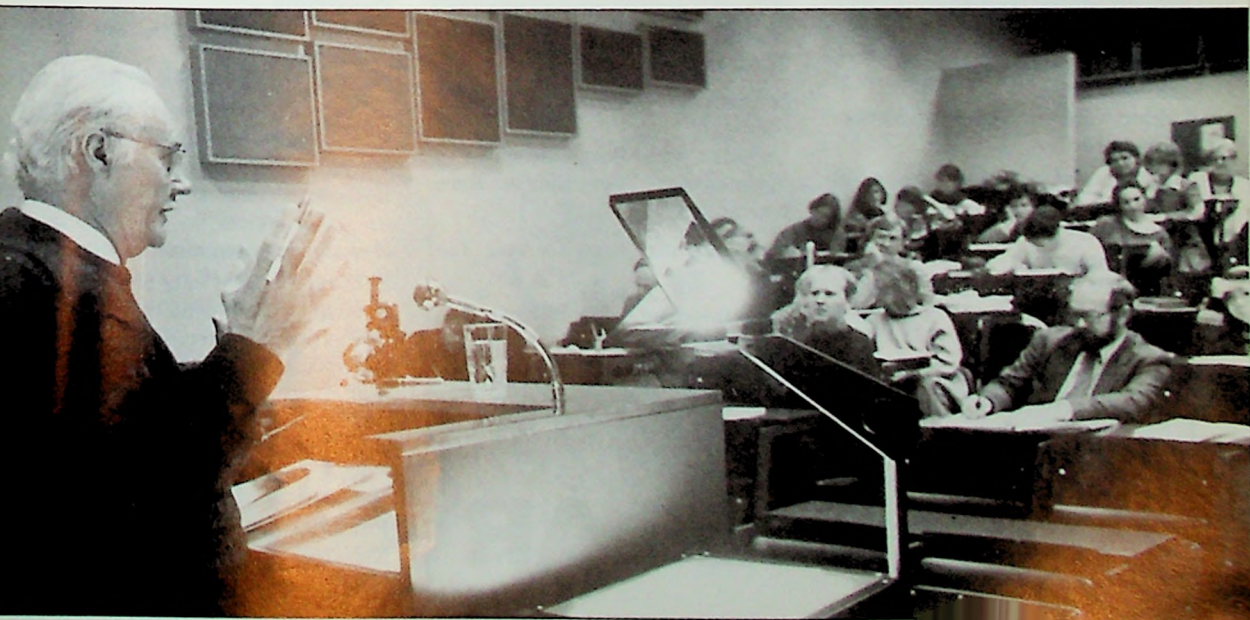
Arbeidsmåten kan brukes over alt, framholder Hiebert, og fortalte om en amerikansk prest som brukte den da menighetens unge ønsket å drøfte rock. Ingen havnet i fastlåste posisjoner, men kom i fruktbar kommunikasjon med hverandre og med Bibelen.

I møte med virkeligheten

Det bør holdes kurs om hvordan man studerer mennesker, kulturer og verdensbilder og om menneskelige relasjoner. Man må ut av klasserommene, ut i laboratoriet utenfor for å få trening. Jeg tror vi ville bli bedre systematiske teologer av det, sier Hiebert. For selv om han i hovedsak er opptatt av missiologi, hvordan teologien appliseres i en ny kultur, er han seg meget bevisst at denne relativt nye vitenskapen er teologiens tjener. Men teologien må hele tiden ta opp arbeidet med nye, brennende problemstillinger og ikke fortape seg i sin egen subkultur.

Kristin Norseth

– Den dagen afrikanske og latinamerikanske teologer blir toneangivende, vil våre vestlige teologiske systemer bli forandret, og vi får en global teologi, sier Hiebert.

NYTT FRA FORSTANDERSKAPET

Forstanderskapet ved Det teologiske Menighetsfakultet var samlet til sitt årlige forstanderskapsmøte 27. april.

Det ble fra de 21 forstanderens side uttrykt stor tilfredshet med den virksomhet som var blitt drevet ved fakultetet siste år.

Studenter og økonomi

Forstanderne uttrykte særdeles stor begeistring over den stadig økende studenttilgangen ved fakultetet.

Ved siden av øket studenttilgang og mye positiv respons fra studentmiljøet på den nye studieordningen ble det fra forstandernes side gitt stor honnør til ledelsen ved MF for særdeles god økonomistyring. Forstanderskapet kunne på mandag vedta et svært hyggelig regnskap for året 1991.

Nye forstandere

Under forstanderskapets møte totalt 7 av de 21 forstanderne på valg. Nye medlemmer i Menighetsfakultetets forstanderskap for perioden 1992–2001 ble:

Lektor Sonja Holmås, Bud
 Generalsekretær Jens-Petter Johnsen, Oslo
 Lektor Berit Helgøy Kloster, Hafrsfjord
 Stortingsrepresentant Solveig Solle, Skien
 Høyskolelektor Johannes Sørensen, Tromsø
 Biskop Finn Wagle, Trondheim
 Kateket/bonde Jon Ytterhorn, Hornindal

Forstanderskapet samlet til møte på MF mandag 27. april.

Fra før sitter følgende:
 Ordfører Biskop Halvor Bergan, Kristiansand
 Varaordfører, Advokat Leif M. Haanes, Kristiansand
 Medlemmer:

Sivilingeniør Reidar Akselsen, Grimstad
 Professor Jan-Martin Berentsen, Stavanger
 Direktør Tor-Odd Berntsen, Vettre

Førsteamanuensis Sigmund Harbo, Stavanger
 Professor Jacob Birger Natvig, Oslo
 Husmor/forfatter Liv Nordhaug, Tårnåsen

Sokneprest Christian Andersen, Sjøvegan
 Direktør Ådne Berge, Sandnes
 Sjefredaktør Thor Bjarne Bore, Stavanger

Stortingsrepr. Lars Gunnar Lie, Oslo

Generalsekretær Anfin Skaaheim, Borgen

Kontorsjef Karin Supphellen, Trondheim

Følgende sitter som varamedlemmer:

1. Seniorforsker Preben Lindøe, Stavanger
2. Generalsekretær Tor B. Jørgensen, Stavanger
3. Forlagssjef Kurt Hjemdal, Oslo
4. Stiftskapellan Egil Morland, Kolltveit
5. Akademilektor Bjarne Kvam, Frekkhaug
6. Prost Gunnar Salomonsen, Hagesund
7. Stiftskapellan Per Oskar Kjølås, Tromsø
8. Prost Asle Dingstad, Ål
9. Administrasjonssjef Thore Westermoen, Mandal
10. Domprost Nils Kristian Lie, Hamar

Nye styremedlemmer

Dessuten var det valg på nytt styremedlem etter cand.theol Vigdis Rø Berntsen, Asker, som har vært fast medlem av fakultetets styre i 5 år. Nytt fast medlem i fakultetets styre ble advokat Asbjørn Finholt, Lillestrøm.

Nye varamedlemmer til styret ble:

Prost Ole D. Hagesæther, Oslo
 Konsulent Tone Thorp, Oslo
 Diakonikonisulent Kristin Fæhn, Oslo

1867-1992

Den norske Santalmisjon

125 ÅR

ORDINERTE KVINNER

Forstanderskapet ved MF hadde ved sitt møte 22. april i fjor til behandling spørsmålet om hvorvidt ordinerte kvinnelige prester kunne ansettes som lærere ved fakultetet. Vedtaket som ble fattet i fjor ba blant annet fakultetets styre å utarbeide forslag til forskrifter for iverksettelsen av vedtaket. Som oppfølging av fjorårets vedtak ble derfor et nærmere forskrifter drøftet og vedtatt på årets forstanderskapsmøte.

Forskriftene slik de ble vedtatt:

Generelt

Forstanderskapet vedtok på sitt møte i 1991 å åpne adgang for tilsettelse av ordinerte kvinner som lærere ved Menighetsfakultetet. Gjennom de følgende forskrifter, vedtatt av Forstanderskapet 27.04.1992, søker en å sikre respekt og praktisk likeverd innad på fakultetet for de ulike syn og standpunkter i spørsmålet om kvinnelige prester. Spesielt må det tas hensyn til de ansatte og studenter som kommer i samvittighetsnød på grunn av nevnte forhold.

1. Undervisning, veiledning, øvelser og eksamen

Lærernes ordinasjon eller studentenes fremtidige ordinasjon er normalt ikke tillagt vekt i forhold til undervisning og eksamen, og en forventer derfor samarbeid også med kvinnelige lærere som er ordinert. Dersom dette likevel for noen skulle skape samvittighetskonflikt, søkes denne løst i forståelse med fakultetets ledelse.

Praktikum har et særlig ansvar for å fremme de holdninger som både på fakultetet og i kirken ellers er en forutsetning for at en skal kunne arbeide sammen med begge syn. I veiledningssamtaler før og etter praksisperioder og i liturgisk-homiletiske øvelser må

det tas hensyn til studenters og læreres holdninger i kvinneprest-spørsmålet.

2. Lærerrådet

I tilfelle hvor det for enkelte lærere måtte foreligge samvittighetskonflikt i forbindelse med ordinerte kvinnelige læreres deltakelse i lærerrådet, gis det etter avtale med dekanus adgang til å reservere seg fra å delta i behandlingen av lærespørsmål.

3. Andakts- og gudstjenestefellskap

Andakts- og gudstjenestelivet ved fakultetet tilrettelegges på en slik måte at de hensyn forstanderskapet har pekt på i sitt vedtak, blir ivarettatt.

4. Utadrettet virksomhet

Direktøren bør påse at fakultetet representeres utad på en måte som ivaretar forstanderskapets retningslinjer.

5. Ansettelsespraksis

Fakultetets ansettelsespraksis må

sikre så langt det er faglig mulig, at begge syn på spørsmålet om ordinasjon av kvinner er representert i lærerkollegiet. Ut over dette må holdningen til kvinneprest-spørsmålet ikke få konsekvenser ved ansettelser og valgbarhet til interne funksjoner.

6. Oppfølging av forskriftene

Dersom dekanus og/eller direktør er i tvil om praktiseringen av disse forskriftene, fremmes spørsmålet for styret.

MF-PROFESSOR

Arvid Tångberg er ansatt som professor i gammeltestamentlig teologi, ved avdeling for teologi. Tångberg tok teologisk embetseksamen ved MF i 1973. Han har også eksamen i almen språkviten-skap grunnfag.

Tångberg har vært ansatt som fakultetslektor ved MF fra 1974 og rykket opp til stillingen som førstelektor i 1983, etter at han tok sin teologiske doktorgrad.

En nærmere presentasjon av professor Tångberg samt andre ansettelser presenteres nærmere i neste utgave av Lys og Liv.

Sommerøya vår!

-RISØY-

Telt eller campingvogn? På Risøya er det ferie og opplevelser for hele familien! La campingvogna di bli Sørlands-hytte!

I juli er det fam.camp med Indr.misjonen og Sjøm.misjonen. Prøv en litt annerledes fam.camp! Be om informasjon!

RISØY FOLKEHØYSKOLE; 4912 Gjeving, 041/66333

Hjelp til daglig bibellesning

Daterte leseplaner

For voksne. Solid bibelundervisning. Gjennomgang av Bibelen på 6 år. 4 hefter i året. Årsabonnement kr. 120,-

For tenåringer fra 14 års alderen. Illustrerte planer med brevspalte, lesernes mening og tema-sider. Årsabonnement kr. 95,-

For alderen 10-13 år. Kryssord, rebuser og oppgaver til tekstene. 4 hefter i året. Årsabonnement kr. 95,-

Spesielle leseplaner

For alderen 8-10 år. Leseplan for 3 måneder med mange fine utfyllingsoppgaver for barn i småskolen. Løssalg kr. 25,-

En gjennomgang av Markusevangeliet for voksne som ikke har lest mye i bibelen før. Udaterte planer for to måneder. Løssalg kr. 20,-

50 sentrale tekster fra Markus ev., Joh. ev. og Apostlenes gjerninger. Tilleggslesning fra GT. Kontrolloppgaver. Løssalg kr. 35,-

Bestilling av
abonnement:

- Bibelnøkkelen
 Tenningsnøkkelen
 Juniorsnøkkelen
Annet: _____

Sendes til:

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr/sted: _____

Bibelleserengen, Boks 1527 Vikka
0117 OSLO, Tlf. 02-60 41 83

Med Bibelleserengens "nøker" får du hjelp til regelmessig og systematisk bibellesning gjennom hele livet.

Hvert bibelavsnitt har en enkel kommentar.

Omkring 15.000 personer abonnerer på de daterte leseplanene og hundrevis har kjøpt enkeltsemler

Bibelleserengen

Holtegaten 24, Oslo - Boks 1527 Vikka, 0117 Oslo

Telefon 02 60 41 83 Tlf. 02 60 41 83